

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av den globala konventionen om erkännande av examina avseende högre utbildning

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av den globala konventionen om erkännande av examina avseende högre utbildning (RP 258/2022 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Henna Närhi, undervisnings- och kulturministeriet
- specialsakkunnig Sinikka Tamminen, Utbildningsstyrelsen
- specialsakkunnig Samuli Maxenius, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf
- högskole- och vetenskapspolitisk expert Jani Kykkänen, Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den av generalkonferensen för Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur i november 2019 antagna konventionen om erkännande av examina avseende högre utbildning samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen. Det centrala syftet med konventionen är att främja det internationella samarbetet kring högskoleutbildning och att underlätta den globala rörligheten för dem som avlagt högskoleexamen.

Finlands gällande lagstiftning uppfyller de krav som konventionen ställer på konventionsparterna. Därför föreslås i propositionen inga ändringar i Finlands gällande lagstiftning.

Konventionen träder i kraft tre månader efter det att det tjugonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrumentet har deponerats, men enbart för de stater som har deponerat sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrument på ifrågavarande dag eller tidigare. Konventionen träder i kraft för övriga parter tre månader efter att ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet har deponerats. Konventionen har ännu

Betänkande KuUB 19/2022 rd

inte trätt i kraft internationellt. Propositionen innehåller ett lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen gäller godkännande och sättande i kraft av den av Unesco godkända globala konventionen om erkännande av examina avseende högre utbildning. Finlands gällande lagstiftning uppfyller de krav som ställs på avtalsparterna i konventionen, och propositionen innehåller därför inga förslag till ändringar i gällande lagstiftning.

Kulturutskottet konstaterar att det har ingåtts sex regionala konventioner om erkännande av högskoleexamina (Asien och StillaHAVSländerna, Afrika, arabländerna, Europa samt Latinamerika och Västindien). Lissabonkonventionen, dvs. konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen, gäller Europa och trädde i kraft den 1 mars 2004. Den aktuella globala konventionen är avsedd att stödja och komplettera regionala konventioner och inte ersätta dem.

Det centrala syftet med konventionen är att främja internationellt samarbete i fråga om högre utbildning och förfaranden för erkännande och att underlätta den globala rörligheten för studerande. Sammantaget anser kulturutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Den konvention som ska godkännas förutsätter informationsutbyte mellan avtalsparterna. Det är nödvändigt att staterna utbyter information om bland annat högskolesystem och högskoleexamina, om erkännande av examina och om god praxis för erkännande. Kulturutskottet konstaterar att Utbildningsstyrelsen också i nuläget har en betydande roll i de samarbetsnätverk som inrättats för att stödja informationsutbytet (Enic/Naric/Norric). Det är positivt att den globala konventionen om erkännande av examina främjar inrättandet av motsvarande enheter för informationsutbyte i länder utanför Europa, också vidareutvecklar nätverksverksamheten utanför Europa och underlättar tillgången till information från länder utanför Europa.

Akademiskt erkännande enligt konventionen innebär beviljande av studierätt på grundval av utbildning som genomgått utomlands och tillgodoräknande av utländska studier som en del av examen. I Finland svarar läroanstalter och högskolor för erkännandet av akademiska examina. De beslutar om val av sökande som fått grundutbildning utomlands och om tillgodoräknande i en finländsk examen av studier som avlagts utomlands och annan kompetens. Det är viktigt att konventionen gör det möjligt för de högskolor som utfärdar examina att kräva kompletterande studier och tillräckliga språkkunskaper. Eftersom överenskommelsen gäller akademiskt erkännande av högre utbildning påverkar den inte förfarandena för erkännande av yrkeskvalifikationer. Kulturutskottet konstaterar dock i detta sammanhang att det i fortsättningen bör utredas vilka förfaranden och vilken finansiering som behövs för erkännande av yrkeskvalifikationer för personer som är behöriga för yrken inom social- och hälsovården utanför EU/EES-länderna.

Betänkande KuUB 19/2022 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner konventionen i proposition RP 258/2022 rd.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 258/2022 rd utan ändringar.

Helsingfors 1.12.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Paula Risikko saml
vice ordförande Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Sanna Antikainen saf
medlem Marko Asell sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Kaisa Juuso saf
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Mikko Kinnunen cent
medlem Pasi Kivisaari cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Sofia Vikman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.